

سناریو نویسی و برنامه ریزی استراتژیک شهر یاسوج

حمید صابری^۱

استادیار، گروه جغرافیا، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی

hamidsaberi2000@gmail.com

فردین نیکزاد

دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی

fardin.nikzad1367@yahoo.com

چکیده

در این پژوهش مسائل و مشکلات وضع موجود در شهر یاسوج و فاصله این وضعیت تا شرایط مطلوب مورد بررسی قرار گرفته است. به کمک مدل های SWOT و QSPM به ترتیب نقاط ضعف، قوت و تهدیدها و فرصت ها جهت تحلیل عوامل داخلی و خارجی که بر توسعه شهر تاثیر گذار هستند مورد بررسی قرار گرفته و سپس اولویت بندی برای انجام استراتژی های موجود مورد تحلیل و آنالیز قرار گرفته است. با انجام شاخص گذاری راهبردی CDS مشخص شد که موقعیت شهر یاسوج در وضعیت خوبی قرار نداشته و این موضوع از نتایج بدست آمده به کمک مدل SWOT قابل تأیید است و نهایتاً راهکارهای شایسته ای جهت ایجاد شرایط مطلوب و برون رفت از وضعیت حاکم ارائه شده و به کمک مدل QSPM اولویت بندی دقیق شده است. اطلاعات مورد نیاز به کمک ۲۰ کارشناسی شهری و ۱۸ نفر از شهروندان گردآوری شده و در تحلیل موارد از ماتریس های ارزیابی عوامل داخلی (IFE)، ماتریس ارزیابی عوامل خارجی (EFE)، ماتریس عوامل داخلی-خارجی (IE) و ماتریس برنامه ریزی استراتژیک کمی (QSPM) بهره برده شده است. در صورتی که برای برون رفت از شرایط حاکم جهت توسعه استراتژیک شهر یاسوج اقدامی انجام شود، باید استراتژی های گروه تهاجمی، استفاده از توانمندی ها برای استفاده از فرصت ها را در اولویت قرار دهد. با بررسی نتایج مشخص شد که مدیریت شهری شهر یاسوج در راستای افزایش میزان همکاری در جهت رسیدن به اهداف مورد نظر باید پیش بروند و نهایتاً در جهت رفع مشکلات موجود در شهر یاسوج و افزایش ضریب آسایش در زندگی افراد، افزایش میزان همکاری مدیریت شهری در جهت رسیدن به اهداف و چشم اندازها دارای بیشترین نمره که برابر با ۳/۱۸ بود بدست آمد.

واژه های کلیدی: یاسوج، CDS، SWOT، QSPM، برنامه ریزی استراتژیک، توسعه شهر.

^۱ - حمید صابری

۱- مقدمه:

پذیری و انطباق پذیری بسیار بالایی برخوردار است. با رشد و توسعه شهرها باید شیوه مدیریت با توسعه همه جانبه سازگار باشد که نهایتاً این امر بتواند منجر به بالندگی و توسعه فضاهای شهری گردد (نصراللهی و همکاران، ۱۳۹۱، ۵۵؛ معصومی، ۱۳۸۸، ۳۴).

همچنین گردشگری نیز به عنوان یک فعالیت دیگر در دنیای امروزی به شدت بر توسعه متوازن اثر گذاشته و مورد توجه طیف وسیعی از سیاستگذاران و برنامه ریزان و مدیران اجرایی کشورها قرار گرفته است. بر اساس آمارهای جهانی در سال ۱۹۵۰ تعداد گردشگران در حدود ۲۵ میلیون نفر بوده و این تعداد در سال ۲۰۱۰ عدد ۷۰۰ میلیون نفر رسیده است. این پیش بینی وجود دارد که آمار گردشگران تا سال ۲۰۲۰ به تعداد یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون نفر برسد. موضوع گردشگری از اهمیت بسیار بالایی برخوردار بوده و کشورهای جهان سوم نیز از این مهم برخوردار هستند. توجه به برنامه ریزی استراتژیک یک امر ضروری می باشد تا به کمک آن به الگوی مناسب جهت توسعه شهری و تامین اهداف سند چشم انداز دست پیدا کنیم (فروچی، ۱۳۸۵، ۲۵؛ مرادی، ۱۳۸۴، ۲۸؛ شاد، ۱۳۸۸، ۴۱۷).

طبق پیش بینی های انجام شده تا سال ۲۰۳۰ تعداد افرادی که در مناطق شهری ساکن می شوند برابر با دو میلیارد نفر خواهد بود و جالب است که بیشترین میزان افزایش جمعیت شهری در کشورهای جهان سوم خواهد بود. بنابراین ایجاد یک مدیریت علمی و دقیق و برنامه ریزی صحیح در این راستا که متناسب با نیازها و منابع شهری باشد بسیار ضروری و حیاتی است. امروزی که بحران های متفاوتی در پیش روی بشر باز شده است، مدیریت استراتژیک خاص در این است که عصر

در دنیای امروز رشد و توسعه شهری علاوه بر ایجاد آسایش برای شهروندان می تواند منجر به رشد و توسعه اقتصادی و ایجاد و توسعه شهرک های صنعتی شود. توسعه همه جانبه شهرها باعث افزایش توان تولید و صادرات در شهر و کشور های گوناگون شده است. در این میان تقویت زیربنایها و ایجاد زیرساخت های لازم مبتنی بر امکانات موجود امری ضروری است. این مهم نیازمند مطالعه عمیق و نوین می باشد تا بر اساس آن فعالیت های مختلف توسعه ای و تولیدی و صادراتی و ایجاد سرمایه گذاری ها به صورت صحیح جهت دار شده و در بازه زمانی مشخص چشم اندازهای تعریف شده تحقق یابد (اخوان و همکاران، ۱۳۸۶، ۲۰).

در دهه های اخیر، شهری شدن و جهانی شدن شهرها در کشورهای در حال توسعه از جمله ایران که با رشد شدید شهر نشینی مواجه شده است، از ضروریات و اهمیت بسیار بالایی برخوردار شده است. لازم به ذکر است که این وضعیت در ایران و بخصوص در استان های محروم به یک بحران بزرگ در نحوه مدیریت توسعه شهری و شهرسازی منجر شده است. یکی از مهمترین مشکلات توسعه شهری شهر یاسوج از دیرباز، مدیریت شهری بوده که باید به مسأله تعداد افراد مدیریتی، حاشیه نشینی، بحران مسکن، بحران مبلمان شهری و بهره برداری بی رویه از منابع زمین، مسأله شوراها و شهرداری ها و... اشاره نمود. مجموعه این بحران ها و شرایط می طلبد که نظام مدیریت توسعه شهری در شهر یاسوج متحول گردد. این موضوع نیازمند به فرایند حیاتی و مهم در زمینه تغییر الگوی حال حاضر مدیریتی و حرکت جهت دار به سمت برنامه ریزی های راهبردی می باشد که از پویایی، انعطاف

دیگرگونی ساختارهای نظام اجتماعی، اقتصادی و سیاسی و اثر تحولات ناگهانی و غیر قابل پیش بینی است دارای اهمیت دو چندان می شود. در این روزگار با بحران های انرژی، منابع اولیه محدود، آلودگی های زیست محیطی و غیره رو به رو هستیم و این موضوع توجه خاص سیستم های مدیریت شهری که موظفند نیازهای شهروندان را مرتفع سازند را به شدت می طلبد. شهر های کنونی در آینده دور یا نزدیک مجبور هستند که وارد جریان های جهانی و فضای رقابتی شوند و این موضوع به دلیل زیرمجموعه بودن شهرها به عنوان جزئی از سیستم بزرگتر در این جهان پر آشوب می باشند (مستوفی و همکاران، ۱۳۷۹، ۱۷۰؛ احد نژاد، ۱۳۹۲، ۷؛ اشرفی، ۱۳۸۹، ۱؛ حسین زاده دلیر، ۱۳۹۰، ۱۲۰). شهر یاسوج به عنوان کم جمعیت ترین مرکز استان در کشور و به عنوان شهر محروم در جنوب غرب ایران نیازمند یک برنامه ریزی دقیق و استراتژیک شهری می باشد تا بر پایه آن بتوان در دنیای رو به پیشرفت و پرهیاهوی کنونی، هویت خود را حفظ کرده و بر طبق سند چشم انداز جایگاه خوبی را به خود اختصاص دهد. این شهر در سند چشم انداز باید به عنوان قطب گردشگری، داروهای گیاهی، پایتخت طبیعت ایران و شرایط اقتصادی و امنیتی بالا ثبت شود. این موضوع در حالی است که بر طبق سند چشم انداز سال ۱۴۰۴، هنوز یاسوج از امکانات تفریحی، رفاهی و اقتصادی رنج می برد و حتی معضل ترافیک، مدیریت های پیاپی، شایسته سالاری به این موارد اضافه شده است. مدیریت شهری یاسوج در حال حاضر به تدوین استراتژیک علمی به پا خواسته است و نیزه ها و تهدیدهای بسیاری در راستای تدوین، اجرا و ارزیابی استراتژی ها پیش روی آنها وجود دارد (فروچی، ۱۳۸۵، ۲۵).

پرسش هایی که در این زمینه وجود دارند که عبارتند از اینکه بالاخره شهرها برای رسیدن به چشم انداز و ایجاد فضا و پاسخگویی به نیازهای شهروندان در آینده آیا به یک سیاست استراتژیک نیاز ندارند؟ آیا سیاست های استراتژیک که در حد صحبت اجرا می شوند، در مرحله اجرا نباید کنترل شوند؟ آیا تدوین سیاست های پایه گذاری شده لازم نیست؟ آیا نباید به جای استراتژی های تعریفی از استراتژی های جواب داده شده و در حال انجام استفاده کرد؟ این گونه پرسش ها نشان از نگرانی ها و دل مشغولی های می باشد که در زمینه استراتژی های شهری و توسعه محیط های شهری در کشورها وجود داشته و در جامعه شهری ما تقریباً درصد بالایی از افراد به این باور رسیده اند که تمام شهری کنونی ما نیازمند برنامه ریزی و سیاست استراتژیک شهری می باشد ولی این باور تنها کافی نیست بلکه وجود یک مدیریت دقیق و راهبردی همراه با یک هدف ارزشمند نیاز است (سپهری فر، ۱۳۹۳، ۴۸؛ صابری، ۱۳۹۱، ۷۵؛ علی احمدی، ۱۳۷۶، ۴۳۴؛ مرکز آمار ایران، ۱۳۹۰، سالنامه آماری استان خراسان جنوبی؛ *Farrah, Judy, (2001) و Wong, Siu-Wai, 2006 و Aiadwani, A, 2001 و Cooke, K. 1982.*

در این پژوهش براساس برنامه ریزی دقیق و با استفاده از تحقیقات انجام شده، برخی از مهم ترین راه حل ها و راهکارها در جهت پیشبرد استراتژیک شهر یاسوج معرفی شده است. همچنین در این پژوهش سعی شده است با بررسی مختصری از ساختار نظام مدیریت شهری شهر یاسوج به تبیین چالش ها و فرصت هایی، به تحلیل ویژگی های ساختاری شهر یاسوج پرداخته شود.

در سال ۱۳۹۴ پویا جودی گل لر و همکارانش مقاله ای راجع به آینده پژوهی: درآمدی بر تفکر سناریو در برنامه ریزی

شهری و منطقه ای ارائه کردند که در این مقاله به مواردی از جمله تجربه تهیه برنامه های توسعه شهری و منطقه ای و میزان تحقق و انعطاف پذیری آن ها در دهه های اخیر بررسی شد که این موضوع توانست باعث سلب اعتماد مدیران و برنامه ریزان از روش ها و فنون مبتنی بر پیش بینی و تحلیل روندها شده است؛ اشاره شد. مواردی از جمله عدم قطعیت در زمینه پیش بینی دقیق اهداف و اولویت ها منجر می شود تا مسیر برنامه ریزی شهری دچار دگرگونی های وسیعی شود و این موضوع خود می تواند منجر به ایجاد رهیافت های سنتی برنامه ریزی در مقابل با عوامل غیر قطعی شده و علاوه بر این، تغییرات محیطی عناصر محیط سیستم برنامه ریزی فضایی کارایی خود را از دست داده است. در این مقاله با روشی توصیفی و تحلیلی با معرفی رهیافت آینده پژوهی و آینده نگاری از قابلیت های این علم در توسعه روش های برنامه ریزی شهری و منطقه ای استفاده کرده است. از رهیافت های موجود در این چارچوب می توان به سناریو نویسی و یا برنامه ریزی مبتنی بر سناریو نویسی و برنامه ریزی اشاره کرد. با بررسی ویژگی های فرایندها و موانع پیش روی این رهیافت ها سازوکار استفاده برنامه ریزی فضایی از آن ها تشریح شده است. ما حاصل این امر فراهم ساختن مبنایی برای برنامه ریزی راهبردی به منظور برخورد با نا معلومی های موجود در سیستم برنامه ریزی و محیط آن هست (جودی گل لر و همکاران، ۱۳۹۴، ۱۱).

در سال ۱۳۹۳ آقای سرایلو و همکارانش مقاله ای راجع به برنامه ریزی توسعه منطقه ای با رویکرد برنامه ریزی بر پایه سناریو نویسی (نمونه موردی: استان گلستان) ارائه کردند که در این مقاله بر اساس برنامه های بالادستی توسعه کشور همچون سند چشم انداز و برنامه پنجم توسعه، مناطق مختلف کشور جهت دستیابی به توسعه یکپارچه و برنامه ریزی شده،

ملزم به سیاست گذاری و جهت گیری و همچنین تنظیم اقدامات اجرایی مناسب و هم سو با برنامه های بالادستی هستند. عوامل و دلایل متعددی در روند نامطلوب توسعه در استان علیرغم وجود پتانسیل های فراوان موثر می باشند که در این پژوهش به بررسی آنها پرداخته خواهد شد. بر اساس مطالعات انجام شده، رویکرد آینده پژوهی در برنامه ریزی می تواند منجر به طراحی آینده ای ممکن و محتمل شود و به دنبال آن می توان برای دستیابی به آینده مطلوب با توجه به محتمل ترین احتمالات ممکن الوقوع آینده، سیاست های دقیق و متناسبی را در پیش گرفت (سرای لو، ۱۳۹۳، ۲۴).

در سال ۱۳۸۸ نادر زالی و همکارانش مقاله ای راجع به آینده نگاری توسعه منطقه ای با رویکرد برنامه ریزی سناریو مبنای (نمونه موردی: استان آذربایجان شرقی) ارائه کردند. در این تحقیق با بهره گیری از رویکردهای مدیریت استراتژیک و آینده پژوهی و با اتکا به مدل های برنامه ریزی بر پایه سناریو، به بحث در خصوص توسعه آتی استان آذربایجان شرقی براساس سند چشم انداز ملی و نظریه پایه توسعه استان می پردازد. چارچوب نظری تحقیق، پارادایم هنجاری در برنامه ریزی با رویکرد وفادارانه به اسناد بالادستی است. روش های دلفی، تحلیل تاثیرات متقاطع، سناریو نویسی و برنامه ریزی پابرجا، ترکیب بسیار جامع و انعطاف پذیری در ارائه روش جدید مطالعات آینده نگاری توسعه منطقه ای ارائه داده است. نرم افزارهای MICMAC برای اولین بار در برنامه ریزی توسعه منطقه ای، در این رساله بکار گرفته شده و نتایج بسیار خوب و قابل اطمینانی نیز نشان داده است. در این تحقیق ابتدا ۷۶ عامل موثر بر روند توسعه استان به روش دلفی شناسایی و در مرحله بعد اثرات این عوامل بر همدیگر توسط کارشناسان خبره مورد سنجش قرار گرفت که نتیجه آن شناسایی ۱۴ عامل کلیدی

بود. عوامل کلیدی فوق با محورهای ۲۲ گانه نظریه پایه توسعه استان بعنوان سند بالادستی، تطبیق و عوامل مغفول که در نظریه پایه توسعه استان به آنها تاکید شده بود به مجموع عوامل اضافه شد که مجموعاً تعداد عوامل کلیدی به ۱۸ عامل افزایش پیدا کرد. با توجه به ضرورت محدود کردن عوامل جهت سناریونویسی، با تلفیق عوامل با همدیگر، نهایتاً ۱۴ عامل نهایی که پوشش دهنده ابعاد مختلف نظریه پایه توسعه استان بودند استخراج گردید. برای عوامل فوق ۴۵ وضعیت ممکن در آینده پیش روی استان تعریف گردید و با تشکیل ماتریس 54×54 و بهره گیری از دانش کارشناسان توسعه و برنامه ریزی در ارزیابی میزان تاثیرات وقوع هر یک از وضعیت ها بر وقوع یا عدم وقوع وضعیت های دیگر استان، با استفاده از قابلیت های نرم افزار سناریوویزارد، ۵ سناریوی با احتمال وقوع بسیار بالا، ۱۹ سناریوی با احتمال وقوع متوسط به بالا و ۲۹۱ سناریوی با احتمال وقوع پایین و ضعیف استخراج شد که مبنای عمل این رساله، تحلیل ۵ سناریوی بسیار قوی و ۱۹ سناریوی با احتمال وقوع متوسط به بالا قرار گرفت. براساس نتایج ارائه شده، در مجموع به نظر می رسد تحقق اهداف نظریه پایه توسعه و سند چشم انداز تا افق ۱۴۰۴ در استان ممکن نیست و در بهترین سناریوی ممکن که سناریوی دوم است، تنها بخشی از اهداف توسعه استان قابل تحقق می باشد و بخش دیگر امکان بروز نخواهد یافت. از مجموع سناریوهای ۵ گانه و ۱۹ گانه، تنها ۲ سناریو که اتفاقاً قوی تر از سایر سناریوها هستند وضعیت استان را در سال های آتی مطلوب نشان می دهند و در بقیه سناریوها، تحلیل وضعیت ها حاکی از وجود بحران یا شرایط نامطلوب در استان است. نتایج رساله نشان می دهد مدیریت در سطح استان نیازمند آسیب شناسی جدی و ترمیم تفکر مدیریتی در موضوع توسعه

و برنامه ریزی است. نگاه برنامه ریزی در حال حاضر نگاه مقطعی و کوتاه مدت است و چشم انداز روشنی در افق استان مورد هدف قرار نگرفته است. این رساله ضمن ارائه راهبردهای کلان و جهت گیری های اساسی جهت تسهیل تحقق اهداف اسناد بالا دستی، مدیریت های کلیدی در استان را براساس محورهای نظریه پایه توسعه شناسایی و ساختار کلان مدیریتی جدید برای استان ارائه داده است (زالی، ۱۳۸۸، ۴۸).

۲- مواد و روش ها

روش پژوهش در این مطالعه روش توصیفی تحلیلی بوده و بعد به کمک مدل *QSPM* جهت برون رفت از وضعیت بحرانی اولویت بندی های دقیق ایجاد شده است. برای گردآوری اطلاعات از منابع کتابخانه ای برای مبانی نظری و از پرسشنامه برای پژوهش علمی استفاده شد. در ابتدا پرسشنامه ها بین شهروندان که در حدود ۱۸۸ پرسشنامه بود پخش شد و در نهایت نقاط ضعف و قوت مدیریت شهری شهر یاسوج از آنها استخراج شد. همچنین پرسشنامه های میان کارشناسان شهری که در حدود ۲۰ پرسشنامه بود پخش شد و از آنها نقاط قوت و ضعف فرصت ها و تهدیدهای مدیریت شهری شهر یاسوج خواسته شد. اطلاعات به دست آمده از موارد فوق مورد تحلیل و بررسی قرار گرفت و استراتژی هایی برای مدیریت شهری تدوین گردید و نهایتاً به کمک مدل *QSPM* اولویت بندی ها انجام گرفت.

۳- نتایج و بحث

جدول (۱). ماتریس نقاط قوت و ضعف مدل CDS

امکان توسعه صنایع بزرگ و مادر
به دلیل روحیه پشتکار و نزدیکی به
کلان شهر های جنوب کشور

نبودن سیستم مدیریتی و تقسیم
بودجه های تخصیص یافته به
سازمان شهرداری

دارا بودن چاه های نفت بسیار زیاد
در اطراف شهر

وجود رودخانه های دائمی در
مرکز شهر و استفاده های بهینه از
این نعمت های الهی

دارای جاده های بسیار مطلوب
جهت تبدیل شدن به جاده های
ترانزیتی شمال به جنوب

پایین بودن بحرانی و فاجعه بار زیر
ساخت های شهری از جمله حمل و
نقل، فاضلاب و انرژی

جدول (۲). ماتریس نقاط فرصت ها و تهدیدها مدل

CDS

تهدیدها	فرصت ها
نادیده گرفتن نیروهای کارآمد و متخصص و عدم شایسته سالاری	گسترش اراضی مستعد کشاورزی و باغی و محصولات مورد نیاز کشور
برگشت دادن بودجه های تخصیص یافته به مرکز جهت ارتقای خواص	افزایش خدمات فناوری اطلاعات جهت خدمات رسانی بهتر به شهروندان

قوت ها	ضعف ها
وجود رغبت در شهروندان جهت افزایش راندمان کار	نبودن ارتباط مخابراتی از طریق تلفن ثابت در نقاط مختلف
بالا بودن فرهنگ مردم شهر یاسوج و روحیه همکاری در آنها	پاسخگو نبودن یا بی ربط بودن پاسخ های مسئولین در برابر مسائل و مشکلات
داشتن منابع آبی در شهر یاسوج و قطب کشاورزی بودن آن	شفاف نبودن قوانین و مقررات در برابر طرح ها و زیر ساخت ها
وجود گیاهان دارویی متنوع به گونه ای که تنها خواستگاه آنها شهر یاسوج می باشد	جذب نیروهای کاری در سیستم شهری بر اساس آشنایی
وجود جنگل های بلوط و خواص صنعتی و دارویی آنها	غیر متخصص بودن و عدم شایسته سالاری در گماردن پست ها
وجود طبیعت وحش و فرهنگ زیست محیطی مردم این منطقه	کمبود بسیار زیاد فضاهای آموزشی، تفریحی، گردشگری در سطح شهر
امکان استفاده از بانکداری الکترونیک و در ارائه خدمات مالی به شهروندان	نبودن پوشش های گیاهی و درختان در سطح بولوارها و فضاهای شهری
وجود چندین دانشگاه در سطح شهر و میزان بالا رفتن خدمات جهت ارائه	عدم وجود سامانه های نظر سنجی از مردم و حتی متخصصین امور در اداره مسائل شهر
قابلیت تبدیل به شهری تفریحی با میزان جذب بالای گردشگر	نبودن ضمانت اجرایی برای کارها و پروژه های مهم

همکاری در آنها				افزایش مهاجران جهت بالا بردن میزان آرامش در زندگی	
۰/۰۸	۲	۰/۰۴	داشتن منابع آبی در شهر یاسوج و قطب کشاورزی بودن آن	۳	مدیریت های پیاپی و محدود از لحاظ زمانی
۰/۱۵	۳	۰/۰۵	وجود گیاهان دارویی متنوع به گونه ای که تنها خواستگاه آنها شهر یاسوج می باشد	۴	بالا بردن کیفیت محصولات و خدمات به دلیل دانشجو خیز بودن و مهاجر پذیر بودن شهر
۰/۰۸	۲	۰/۰۴	وجود جنگل های بلوط و خواص صنعتی و دارویی آنها	۵	افزایش رغبت مردم در مشارکت در پیاده روی و افزایش شادی در شهروندان
۰/۰۸	۲	۰/۰۴	امکان استفاده از بانکداری الکترونیک و در ارائه خدمات مالی به شهروندان	۶	پوشش های گیاهی
۰/۱۵	۳	۰/۰۵	وجود چندین دانشگاه در سطح شهر و میزان بالا رفتن خدمات جهت ارائه قابلیت تبدیل شدن به شهری تفریحی با میزان جذب گردشگران بسیار زیاد	۷	هم جهت نبودن شورای شهر و شهرداری در جهت ارتقای توسعه شهر
۰/۲۰	۴	۰/۰۵	دارا بودن چاه های نفت بسیار زیاد در اطراف شهر	۸	مشارکت در طرح های گوناگون جهت استخراج معادن در شهر
۰/۱۲	۳	۰/۰۴	وجود رودخانه های دائمی در مرکز شهر و استفاده های بهینه از این نعمت های الهی	۹	پایین بودن خدمات شهری در پارک ها جهت اسکان مسافری
۰/۱۲	۳	۰/۰۴		۱۰	آگاهی بخشی به مردم جهت شناسایی حقوق شهروندی

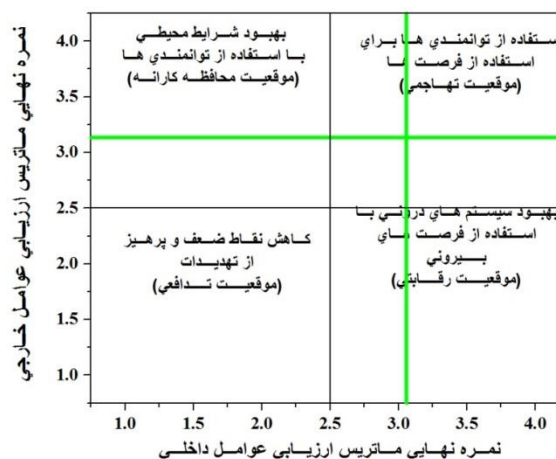
جدول (۳). چارچوب ارزیابی عوامل داخلی (IFE)					
ردیف	عوامل اصلی داخلی	ضریب	نمره	نمره نهایی	نقاط قوت
۱	وجود رغبت در شهروندان جهت افزایش راندمان کار	۰/۰۴	۴	۰/۱۶	
۲	بالا بودن فرهنگ مردم شهر یاسوج و روحیه	۰/۰۶	۴	۰/۲۴	

لازم به ذکر است که در شکل (۱). ماتریس ارزیابی داخلی و خارجی برای داده های موجود در این تحقیق نشان داده شده است.

شکل (۱). ماتریس ارزیابی داخلی و خارجی.

این ارزیابی دارای نمره بالایی برابر با ۳/۱ شد. ارزیابی عوامل خارجی (EFE) از گزینه های مورد نظر نیز نشان داد که دو عامل همزمان افزایش مهاجرت های زیاد به شهر یاسوج در جهت بالا بردن میزان رفاه و آرامش در زندگی و پایین بودن خدمات شهری در سطح شهر و در پارک های اسکان مسافری به این شهر از نمره بسیار بالایی برخوردار است که اهمیت این دو موضوع را نشان داد و نهایتاً نمره کلی ۳/۲۳ برای این ارزیابی لحاظ شد. با بدست آوردن و رسم ماتریس ارزیابی داخلی و خارجی استفاده از توانمندی ها برای استفاده از فرصت ها (موقعیت تهاجمی) از شاخص دارای اهمیت بود. نهایتاً در جهت رفع مشکلات موجود در شهر یاسوج و افزایش ضریب آسایش در زندگی افراد، افزایش میزان همکاری مدیریت شهری در جهت رسیدن به اهداف و چشم اندازهای آتی مورد نظر دارای بیشترین نمره که برابر با ۳/۱۸ بود بدست آمد.

۵- تشکر و قدردانی

برخود لازم می دانم که از زحمات استاد گرانقدر و عزیزم جناب آقای دکتر حمید صابری که در راهنمایی و انجام پژوهش همکاری نموده، سپاس گذاری شود.

۴- نتیجه گیری

با تحلیل و بررسی نتایج بدست آمده از این پژوهش مشخص شد که مدیریت شهری شهر یاسوج در راستای افزایش میزان همکاری در جهت رسیدن به اهداف مورد نظر باید پیش بروند و در این مسیر با تهدیدها و ضعف های عمده ای مواجه هستند و نیز در عین حال قوت ها و فرصت های قابل دسترسی خوبی ارتباط دارند. ارزیابی عوامل داخلی (IFE) نشان داد که ایجاد روحیه همکاری در میان مردم و مسئولین شهری و همچنین فرهنگ سازی های لازم در جهت رسیدن به اهداف در میان مردم از ضرورت بالایی برخوردار می باشد به طوری که بیشترین نمره را به خود اختصاص داده و مجموع کلی از

۶- منابع مورد استفاده

- (۱) اخوان، حسن و رسول نظری، ۱۳۸۶، عملکرد شهرک های صنعتی در استان گلستان و ارائه راهکار اجرایی برای بهبود آنها، مجله اقتصادی، سال هفتم، شماره های ۷۳ و ۷۴.
- (۲) احد نژاد، محسن؛ قاسمی، اکرم؛ کاظمی، لیلا؛ ۱۳۹۲، استفاده از الگوی استراتژی توسعه شهری در برنامه ریزی کاربردی فضای سبز؛ مطالعه موردی: منطقه یک شهر زنجان، فصلنامه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، چشم انداز زاگرس، سال ششم، شماره ۱۹، بهار، ۲۱-۷.
- (۳) اشرفی، یوسف، و دیگران، ۱۳۸۹، استراتژی توسعه شهری (CDS) بستری مناسب جهت بهره مندی از برنامه ریزی مشارکتی، جغرافیا و برنامه ریزی (دانشگاه تبریز)، سال پانزدهم، شماره ۳۳، ۳۳-۱.
- (۴) جودی گل لر، پویا؛ مستوفی، وحید؛ آینده پژوهی: درآمدی بر تفکر سناریو در برنامه ریزی شهری و منطقه ای، ۱۳۹۴، صفحه ۱۱.
- (۵) حسین زاده دلیر، کریم، و دیگران، ۱۳۹۰، درآمدی بر رویکرد جدید استراتژی توسعه شهری در فرآیند برنامه ریزی شهری با تأکید بر چالش های فراوری طرح های جامع ایران، فصلنامه علمی پژوهشی فضای جغرافیایی، سال یازدهم، شماره ۳۶، ۱۷۳-۱۲۰.
- (۶) زالی؛ نادر، آینده نگاری توسعه منطقه ای با رویکرد برنامه ریزی سناریو مبنا (نمونه موردی: استان آذربایجان شرقی)، سامانه آینده پژوهی و پوشش محیطی، ۱۳۸۸، ۸۸-۴۸.
- (۷) سپهری فر، حسن؛ ۱۳۹۳، تحلیل استراتژیک توسعه شهر اسفراین، پایان نامه کارشناسی ارشد جغرافیا، برنامه ریزی شهری، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه فردوسی مشهد.
- (۸) سرای لو؛ رضا، برنامه ریزی توسعه منطقه ای با رویکرد برنامه ریزی بر پایه سناریو نویسی (نمونه موردی: استان گلستان، ۱۳۹۳، ۲۴.
- (۹) شاد، روزبه؛ عبادی، حمید؛ مسگری، محمد سعید؛ وفایی نژاد، سعید، ۱۳۸۸، طراحی و اجرای GIS جهت مکان یابی شهرک های صنعتی با استفاده از مدل های فازی وزن های نشانگر و ژنتیک، نشریه دانشکده فنی، شماره ۴، دوره ۴۳، ۴۲۹-۴۱۷.
- (۱۰) صابری، حمید؛ ضرابی، اصغر؛ محمدی، جمال، ۱۳۹۱، اولویت بندی استراتژی های توسعه شهر CDS با استفاده از فرایند تحلیل سلسله مراتبی AHP مطالعه موردی: کلان شهر اصفهان، فصلنامه علمی پژوهشی فضای جغرافیایی، سال دوازدهم، شماره ۳۹، ۷۹-۷۵.
- (۱۱) علی احمدی، علیرضا؛ نيمروز، علی، ۱۳۷۶، مقایسه مکاتب، مدیریت استراتژیک، پیش تدبیری و تجربی - انطباقی، مجموعه مقالات پنجمین همایش دانشجویی مهندسی صنایع به اهتمام علی احمدی، تهران، امیر کبیر، ۴۴۹-۴۳۴.
- (۱۲) فروحی، شبنم؛ ۱۳۸۵، صنایع کوچک و سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی ایران، نشریه اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، شماره ۸، صفحه ۲۵.

20) Aiadwani. A. M. Management strategies for successful ERP implementation. Business process management. journal.vol.no 2,2001pp 266-275 61-arefi.m.strategic. planning in higher education firat printing Tehran. jahad university publisher 2005 (in Persian)

21) Cooke, K. 1982. Guidelines for Socially Appropriate Tourism Development in British Columbia. Journal of Travel Research, 21. 26.

۸- چکیده انگلیسی

In this research, the problems and problems of the situation in Yasuj city and the distance between this situation and favorable conditions have been investigated. With the help of SWOT and QSPM models, weaknesses, strengths, threats and opportunities are analyzed in order to analyze the internal and external factors that influence the development of the city and then the prioritization of existing strategies has been analyzed and analyzed. . The CDS strategic indexation revealed that the situation in the city of Yasouj was not in a good condition, and this can be confirmed by the results of the SWOT model, and finally, suitable solutions have been proposed to create favorable conditions and out of the status quo, and to The QSPM model's assistance is precise prioritization. The required information was collected by 20 urban experts and 188 citizens, and in the case analysis, the internal factors assessment matrices (IFE), the external factors assessment matrix (EFE), the internal-external factor (IE) matrix, and the strategic planning matrix Few (QSPM) has been used. If action is taken to overcome the prevailing conditions for the strategic development of the city of Yasuj, aggressive group strategies should prioritize the use of capabilities to take advantage of opportunities. By reviewing the results it was determined that urban management of Yasuj city in order to increase the level of cooperation in order to achieve the desired goals should be pursued and ultimately to address the problems in the city of Yasuj and increase the comfort factor in the life of individuals, increase the level of cooperation of urban management in the direction Achievement of goals and perspectives has the highest score of 3.8.

Key Words: Yasuj, CDS, SWOT, QSPM, Strategic Planning, City Development

۱۳) مرادی، مسیحی، وارزار، ۱۳۸۴، برنامه ریزی استراتژیک و کاربرد آن در شهر سازی ایران و نمونه موردی کلان شهر تهران، انتشارات پردازش و برنامه ریزی شهری، تهران.

۱۴) مستوفی، صدری، ۱۳۷۹، آگروتوریسم و توسعه پایدار نمونه موردی طراحی منظر و ساماندهی روستای کریک، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده محیط زیست تهران، ۱۷۰ صفحه.

۱۵) معصومی، مسعود، ۱۳۸۸، درآمدی بر رویکردها در برنامه ریزی توسعه گردشگری محلی، شهری و منطقه ای، سمیرا، تهران.

۱۶) مرکز آمار ایران، ۱۳۹۰، سالنامه آماری استان خراسان جنوبی، بیرجند: سازمان برنامه و بودجه.

۱۷) نصراللهی، زهرا؛ صالحی قهفرخی، فخر السادات؛ ۱۳۹۱، عوامل موثر بر مکان یابی شهرک های صنعتی با توجه به شاخص های توسعه پایدار و اولویت بندی آنها با استفاده از اعداد فازی مثلثی، فصلنامه رشد و توسعه اقتصادی، سال دوم، شماره هفتم، ۶۱-۵۵.

18) Farrah, Judy, Felix, Rob, Greenstein, Jo-Ann, Esq, Ellen Hirsch de Haan, Levin, Mike, Matsumoto, Eric, Rosen, Judy Burd, Sappington, Carole, Schwarting, Robert H, Warren, Debra,(2001), "Best Practices, Report 3, Strategic Planning", Foundation for Community Association Research,1-26.

19) Wong, Siu-Wai, Bo-sin Tang, Basil Van Horen (2006), "Strategic Urban Management in China: A Case Study of Guangzhou Development District", Habitat International, 30, 645-667.

استراتژی ها

عوامل داخلی و خارجی		افزایش میزان همکاری مدیریت شهری در جهت رسیدن به اهداف مورد نظر		برگزاری جلساتی مبنی بر هماهنگی میان شهرداری و شورای شهر و افرادی به نمایندگی عموم مردم		انتخاب افراد شایسته و متخصص در جهت به دست گرفتن امور مربوطه		ایجاد ثبات در سیستم توسعه شهری از نظر اقتصادی، اجتماعی، مدیریتی و فرهنگی		مشارکت مردم در برنامه های توسعه شهری و پاسخگویی سریع و شفاف مسئولین	
عوامل اصلی (تعیین مسیر موفقیت)	ضریب	نمره جذابیت	جمع نمره های جذابیت	نمره جذابیت	جمع نمره های جذابیت	نمره جذابیت	جمع نمره های جذابیت	نمره جذابیت	جمع نمره های جذابیت	نمره جذابیت	جمع نمره های جذابیت
وجود رغبت در شهروندان جهت افزایش راندمان کار	۰/۰۴	۳	۰/۱۲	۱	۰/۰۴	۱	۰/۰۴	۱	۰/۰۴	۱	۰/۰۴
بالا بودن فرهنگ مردم شهر یاسوج و روحیه همکاری در آنها	۰/۰۳	۳	۰/۰۹	۲	۰/۰۶	۱	۰/۰۳	۱	۰/۰۳	۲	۰/۰۶
داشتن منابع آبی در شهر یاسوج و قطب کشاورزی بودن آن	۰/۰۵	۴	۰/۲۰	۳	۰/۱۵	۱	۰/۰۵	۲	۰/۱۰	۲	۰/۱۰
وجود گیاهان دارویی متنوع به گونه ای که تنها خواستگاه آنها شهر یاسوج	۰/۰۲	۳	۰/۰۶	۴	۰/۰۸	۱	۰/۰۲	۱	۰/۰۲	۲	۰/۰۴

۰/۰۴	۲	۰/۰۲	۱	۰/۰۴	۲	۰/۰۸	۴	۰/۰۴	۲	۰/۰۲	وجود جنگل های بلوط و خواص صنعتی و دارویی آنها وجود طبیعت وحش و فرهنگ زیست محیطی مردم این منطقه امکان استفاده از بانکداری الکترونیک و در ارائه خدمات مالی به شهروندان وجود چندین دانشگاه در سطح شهر و میزان بالا رفتن خدمات جهت ارائه قابلیت تبدیل شدن به شهری تفریحی با میزان جذب گردشگران بسیار زیاد امکان توسعه صنایع بزرگ و مادر به دلیل روحیه پشتکار و نزدیکی به کلان شهر های جنوب کشور
۰/۰۲	۱	۰/۰۲	۱	۰/۰۴	۲	۰/۰۶	۳	۰/۰۴	۲	۰/۰۲	وجود جنگل های بلوط و خواص صنعتی و دارویی آنها وجود طبیعت وحش و فرهنگ زیست محیطی مردم این منطقه امکان استفاده از بانکداری الکترونیک و در ارائه خدمات مالی به شهروندان وجود چندین دانشگاه در سطح شهر و میزان بالا رفتن خدمات جهت ارائه قابلیت تبدیل شدن به شهری تفریحی با میزان جذب گردشگران بسیار زیاد امکان توسعه صنایع بزرگ و مادر به دلیل روحیه پشتکار و نزدیکی به کلان شهر های جنوب کشور
۰/۰۲	۱	۰/۰۶	۳	۰/۰۲	۱	۰/۰۲	۱	۰/۰۴	۲	۰/۰۲	وجود جنگل های بلوط و خواص صنعتی و دارویی آنها وجود طبیعت وحش و فرهنگ زیست محیطی مردم این منطقه امکان استفاده از بانکداری الکترونیک و در ارائه خدمات مالی به شهروندان وجود چندین دانشگاه در سطح شهر و میزان بالا رفتن خدمات جهت ارائه قابلیت تبدیل شدن به شهری تفریحی با میزان جذب گردشگران بسیار زیاد امکان توسعه صنایع بزرگ و مادر به دلیل روحیه پشتکار و نزدیکی به کلان شهر های جنوب کشور
۰/۰۶	۲	۰/۰۶	۲	۰/۰۹	۳	۰/۰۳	۱	۰/۰۹	۳	۰/۰۳	وجود جنگل های بلوط و خواص صنعتی و دارویی آنها وجود طبیعت وحش و فرهنگ زیست محیطی مردم این منطقه امکان استفاده از بانکداری الکترونیک و در ارائه خدمات مالی به شهروندان وجود چندین دانشگاه در سطح شهر و میزان بالا رفتن خدمات جهت ارائه قابلیت تبدیل شدن به شهری تفریحی با میزان جذب گردشگران بسیار زیاد امکان توسعه صنایع بزرگ و مادر به دلیل روحیه پشتکار و نزدیکی به کلان شهر های جنوب کشور
۰/۱۲	۲	۰/۱۲	۲	۰/۱۲	۲	۰/۱۸	۳	۰/۲۴	۴	۰/۰۶	وجود جنگل های بلوط و خواص صنعتی و دارویی آنها وجود طبیعت وحش و فرهنگ زیست محیطی مردم این منطقه امکان استفاده از بانکداری الکترونیک و در ارائه خدمات مالی به شهروندان وجود چندین دانشگاه در سطح شهر و میزان بالا رفتن خدمات جهت ارائه قابلیت تبدیل شدن به شهری تفریحی با میزان جذب گردشگران بسیار زیاد امکان توسعه صنایع بزرگ و مادر به دلیل روحیه پشتکار و نزدیکی به کلان شهر های جنوب کشور
۰/۰۳	۱	۰/۰۶	۲	۰/۰۶	۲	۰/۰۶	۲	۰/۰۹	۳	۰/۰۳	وجود جنگل های بلوط و خواص صنعتی و دارویی آنها وجود طبیعت وحش و فرهنگ زیست محیطی مردم این منطقه امکان استفاده از بانکداری الکترونیک و در ارائه خدمات مالی به شهروندان وجود چندین دانشگاه در سطح شهر و میزان بالا رفتن خدمات جهت ارائه قابلیت تبدیل شدن به شهری تفریحی با میزان جذب گردشگران بسیار زیاد امکان توسعه صنایع بزرگ و مادر به دلیل روحیه پشتکار و نزدیکی به کلان شهر های جنوب کشور

۰/۰۲	۱	۰/۰۴	۲	۰/۰۲	۱	۰/۰۶	۳	۰/۰۴	۲	۰/۰۲	دارا بودن چاه های نفت بسیار زیاد در اطراف شهر
۰/۰۲	۱	۰/۰۴	۲	۰/۰۲	۱	۰/۰۴	۲	۰/۰۶	۳	۰/۰۲	وجود رودخانه های دائمی در مرکز شهر و استفاده های بهینه از این نعمت های الهی
۰/۰۴	۲	۰/۰۴	۲	۰/۰۲	۱	۰/۰۴	۲	۰/۰۸	۴	۰/۰۲	دارای جاده های بسیار مطلوب جهت تبدیل شدن به جاده های ترانزیتی شمال به جنوب
۰/۰۳	۱	۰/۰۶	۲	۰/۰۳	۱	۰/۰۶	۲	۰/۱۲	۴	۰/۰۳	داشتن فرهنگ باستانی و پوشش های ایلی عشایری بسیار زیبا و غنی
۰/۰۴	۲	۰/۰۲	۱	۰/۰۲	۱	۰/۰۲	۱	۰/۰۶	۳	۰/۰۲	نبودن ارتباط مخابراتی از طریق تلفن ثابت در نقاط مختلف

۰/۰۴	۲	۰/۰۲	۱	۰/۰۲	۱	۰/۰۲	۱	۰/۰۸	۴	۰/۰۲	پاسخگو نبودن یا بی ربط بودن پاسخ های مسئولین در برابر مسائل و مشکلات
۰/۰۴	۲	۰/۰۲	۱	۰/۰۴	۲	۰/۰۲	۱	۰/۰۶	۳	۰/۰۲	شفاف نبودن قوانین و مقررات در برابر طرح ها و زیر ساخت ها جذب نیروهای کاری در سیستم شهری بر اساس آشنایی غیر متخصص بودن و عدم شناسیسته سالاری در گماردن پست ها
۰/۰۴	۱	۰/۰۸	۲	۰/۰۸	۲	۰/۰۸	۲	۰/۱۶	۴	۰/۰۴	کمبود بسیار زیاد فضاهای آموزشی، تفریحی، گردشگری در سطح شهر نبودن پوشش های گیاهی و درختان در سطح بولوارها و فضاهای شهری
۰/۰۴	۱	۰/۰۸	۲	۰/۰۸	۲	۰/۰۴	۱	۰/۱۶	۴	۰/۰۴	
۰/۰۲	۱	۰/۰۴	۲	۰/۰۸	۲	۰/۰۲	۱	۰/۰۸	۴	۰/۰۲	
۰/۰۲	۲	۰/۰۱	۱	۰/۰۳	۳	۰/۰۴	۴	۰/۰۳	۳	۰/۰۱	

۰/۰۴	۲	۰/۰۲	۱	۰/۰۴	۲	۰/۰۲	۱	۰/۰۶	۳	۰/۰۲	عدم وجود سامانه های نظر سنجی از مردم و حتی متخصصین امور در اداره مسائل شهر
۰/۰۱	۱	۰/۰۱	۱	۰/۰۱	۱	۰/۰۱	۱	۰/۰۲	۲	۰/۰۱	نبودن ضمانت اجرایی برای کارها و پروژه های مهم
۰/۰۱	۱	۰/۰۱	۱	۰/۰۱	۱	۰/۰۱	۱	۰/۰۲	۲	۰/۰۱	نبودن سیستم مدیریتی و تقسیم بودجه های تخصیص یافته به سازمان شهرداری
۰/۰۲	۱	۰/۰۲	۱	۰/۰۲	۱	۰/۰۴	۲	۰/۰۴	۲	۰/۰۲	نبودن یا نیمه تعطیل بودن صنایع و کارگاه های تولیدی مورد نیاز در شهر

۰/۰۳	۱	۰/۰۳	۱	۰/۰۳	۱	۰/۰۶	۲	۰/۰۶	۲	۰/۰۳	فقدان مدیریت یکپارچه در کنترل و توسعه شهر
۰/۰۴	۲	۰/۰۲	۱	۰/۰۴	۲	۰/۰۲	۱	۰/۰۴	۲	۰/۰۲	کمبود بسیار زیاد بودجه ای در سازمان شهرداری و خود کفا نبودن شهرداری پایین بودن بحرانی و فاجعه بار زیر ساخت های شهری از جمله حمل و نقل، فاضلاب و انرژی گسترش اراضی مستعد کشاورزی و باغی و محصولات مورد نیاز کشور افزایش خدمات فناوری اطلاعات جهت خدمات رسانی بهتر به شهروندان افزایش مهاجران جهت بالا بردن میزان آرامش در زندگی
۰/۰۲	۲	۰/۰۲	۲	۰/۰۱	۱	۰/۰۱	۱	۰/۰۴	۴	۰/۰۱	
۰/۰۶	۳	۰/۰۲	۱	۰/۰۴	۲	۰/۰۲	۱	۰/۰۸	۴	۰/۰۲	
۰/۰۱	۱	۰/۰۲	۲	۰/۰۱	۱	۰/۰۱	۱	۰/۰۳	۳	۰/۰۱	
۰/۰۴	۱	۰/۰۴	۱	۰/۱۲	۳	۰/۰۸	۲	۰/۱۶	۴	۰/۰۴	

۰/۰۱	۱	۰/۰۱	۱	۰/۰۲	۲	۰/۰۲	۲	۰/۰۳	۳	۰/۰۱	بالا بردن کیفیت محصولات و خدمات به دلیل دانشجو خیز بودن و مهاجر پذیر بودن شهر
۰/۰۲	۲	۰/۰۳	۳	۰/۰۱	۱	۰/۰۲	۲	۰/۰۲	۲	۰/۰۱	افزایش رغبت مردم در مشارکت در پیاده روی و افزایش شادی در شهروندان
۰/۰۲	۲	۰/۰۲	۲	۰/۰۳	۳	۰/۰۲	۲	۰/۰۲	۲	۰/۰۱	مشارکت در طرح های گوناگون جهت استخراج معادن در شهر
۰/۰۲	۲	۰/۰۲	۲	۰/۰۱	۱	۰/۰۲	۲	۰/۰۳	۳	۰/۰۱	آگاهی بخشی به مردم جهت شناسایی حقوق شهروندی
۰/۰۴	۲	۰/۰۲	۱	۰/۰۲	۱	۰/۰۴	۲	۰/۰۴	۲	۰/۰۲	ایجاد نمایندگی های گوناگون به دلیل نزدیک بودن به کلان شهرها

۰/۰۶	۲	۰/۰۴	۱	۰/۰۸	۲	۰/۰۸	۲	۰/۱۲	۳	۰/۰۴	نادیده گرفتن نیروهای کارآمد و متخصص و عدم شایسته سالاری
۰/۰۶	۲	۰/۰۲	۲	۰/۰۱	۱	۰/۰۲	۲	۰/۰۳	۳	۰/۰۱	برگشت دادن بودجه های تخصیص یافته به مرکز جهت ارتقای خواص
۰/۰۴	۲	۰/۰۲	۱	۰/۰۲	۱	۰/۰۴	۲	۰/۰۶	۳	۰/۰۲	مدیریت های پیاپی و محدود از لحاظ زمانی
۰/۰۴	۲	۰/۰۴	۲	۰/۰۴	۲	۰/۰۲	۱	۰/۰۴	۲	۰/۰۲	نزدیکی به کانون های گرد و غبار در جنوب غربی کشور
۰/۰۱	۱	۰/۰۲	۲	۰/۰۱	۱	۰/۰۲	۲	۰/۰۲	۲	۰/۰۱	بیماری های رایج درختان بلوط در نقاط کوهستانی و پوشش های گیاهی هم جهت نبودن شورای شهر و شهرداری در جهت ارتقای توسعه شهر
۰/۰۲	۱	۰/۰۲	۱	۰/۰۴	۲	۰/۰۴	۲	۰/۰۸	۴	۰/۰۲	بیماری های رایج درختان بلوط در نقاط کوهستانی و پوشش های گیاهی هم جهت نبودن شورای شهر و شهرداری در جهت ارتقای توسعه شهر

۰/۰۲	۱	۰/۰۲	۱	۰/۰۲	۱	۰/۰۴	۲	۰/۰۸	۴	۰/۰۲	پایین بودن خدمات شهری در پارک ها جهت اسکان مسافری
۰/۰۳	۱	۰/۰۳	۱	۰/۰۹	۳	۰/۰۳	۱	۰/۱۲	۴	۰/۰۳	نبودن پارکینگ های عمومی و اختصاصی در عین حالی که میزان ترافیک بسیار بالا هست
۱/۵۵		۱/۵۰		۱/۶۸		۱/۸۷		۳/۱۸			مجموع